

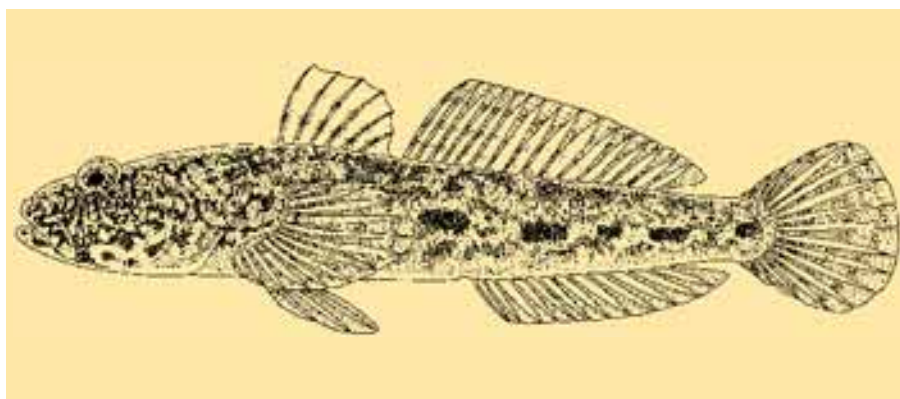
Kesslers grondel (*Neogobius kessleri*) nieuw voor Nederland

Menno Soes, Paul Veenvliet & Dick van Mourik

Op 8 september 2007 ving Dick van Mourik in de Waal bij Brakel twee op rivierdonderpaden lijkende vissen. De vissen werden met een hengel gevangen. Nadat de foto's van één van de vissen op www.waarneming.nl werden geplaatst, werd duidelijk dat het om iets bijzonders ging. Gezien de grote kop met zijn specifieke vorm, moest het eigenlijk wel een Kesslers grondel (*Neogobius kessleri*) zijn. Deze soort was al in het Duitse deel van de Rijn gesignaleerd maar nog niet in Nederland. Met ander woorden, het gaat hier om de vangst van een nieuwe soort voor de Nederlandse fauna. Ter bevestiging zijn enkele visexperts geraadpleegd die ervaring hebben met Kesslers grondels. Zij hebben de determinatie aan de hand van de foto's bevestigd.

Determinatie

Kesslers grondel is een bodemvis die 15-20 cm (maximaal 22 cm) groot wordt. Hij kan worden onderscheiden van de rivierdonderpad door de tot een trechtervormige vin samengegroeide buikvinnen. Deze rivierdonderpad wordt regelmatig verward met echte grondels (familie Gobiidae). Naast Kesslers grondel komen in Nederland nog twee echte grondels voor in het zoete water, die eveneens trechtervormig samengegroeide buikvinnen hebben: marmergrondel (*Prothoberoninus marmoratus*) en zwartbekgrondel (*Neogobius melanostomus*). Wanneer de nieuwe RAVON-tabel (Spikmans & Kranenbarg, 2006) wordt gebruikt, kom je met een Kesslers grondel uit op de keuze tussen deze twee soorten. Al snel is dan duidelijk dat het geen van beide soorten kan zijn. De marmergrondel heeft volgens de tabel twee korte buisjes boven de neusgaten en de zwartbekgrondel heeft een grote zwarte vlek in de voorste rugvin. Deze kenmerken zijn niet goed te onderscheiden op de foto's. De Kesslers grondel is echter ook te herkennen aan een relatief grote kop die duidelijk breder is dan hoog, een relatief brede bek en aan het kleurpatroon bestaand uit een donkerbruin marmerpatroon op

een lichtbruine ondergrond. Een verschil met de zwartbekgrondel is verder de meer getekende staartvin en de meestal geel tot bruin gekleurde buikvinnen (Wiesner, 2003).

Herkomst en opmars

Het oorspronkelijk leefgebied van de Kesslers grondel bevindt zich in de Ponto-Kaspische regio, waaronder de Donaudelta. In 1994 dook de soort op in de Oostenrijkse Donau, waarna ze met een duidelijk opmars is begonnen. In 1999 is ze vervolgens aangetroffen in de Duitse Donau en de Main en tenslotte in 2006 in de Rijn in Nordrhein-Westfalen (Staas, 2007). Het is dan ook geen grote verrassing dat de soort uiteindelijk nu ook in Nederland is aangetroffen.

Literatuur

- Spikmans, F. & J. Kranenbarg, 2006. Herkenning Zoetwatervissen. Stichting RAVON, Nijmegen.
Staas, S., 2007. Neue fishart im Rhein. LÖBF-Mitteilungen 4(6): 6.
Wiesner, C., 2003. Eingeschleppte Meeresgrundeln in der Österreichischen Donau - Gefahren und Potenziale. Fischwasser 3/4: 29-31.

Dankwoord

Pavel Jurajda, Vladimír Kováč & Guti Gábor worden bedankt voor de bevestiging van de determinatie. Milorad Mrakovčić en Marko Čaleta stelden Kesslers grondels uit de Donau ter beschikking voor het maken van de tekeningen.

Kesslers grondel, getekend aan de hand van een exemplaar uit de Donau

Foto's: Paul Veenvliet

Bovenaanzicht

Kessler's grondel uit
de Donau

Menno Soes
d.m.soes@buwa.ml
0345-512710

Paul Veenvliet
paul.veenvliet@zavod-symbiosis.si
++386-41-902110

Dick van Mourik
dick.vanmourik@freenature.nl